

Kiteen kaupungin ilmastosuunnitelman vahvistaminen v. 2025 – 2029

Kaupunginhallitus 10.02.2025 § 40

Kiteen kaupunki on liittynyt Hinku-verkostoon vuonna 2014. Hinku-verkosto on ilmastomuutoksen edelläkävijöiden verkosto, jonka jäsenkunnat ovat valtuuston päätöksellä sitoutuneet tavoittelemaan 80 % päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Hinku-kunnat sitoutuvat ottamaan kasvihuonekaasupäästöt huomioon kaikessa merkittävässä päätöksenteossaan sekä sitoutuu Kunta-alan energiatehokkuussopimuksen toimenpiteisiin ja tavoitteisiin.

Kitee on tehnyt ilmastotyötä jo pitkään. Kaupunki on esimerkiksi siirtynyt led-valaistukseen, hyödyntänyt kierrätysmateriaaleja Aimon ampumaradan maarakennuksessa sekä ennallistanut Kiteenlahden lintukosteikon. Myös Kiteen kaupungin tytäryhtiöt ovat mukana ilmastotyössä: esimerkiksi Kiteen Lämpö Oy tuottaa kaukolämpöä lähes 100 prosenttisesti uusiutuvilla polttoaineilla.

Kiteen ilmastotyöstä vastaa kaupunginhallituksen 10.6.2024 nimeämä eri hallinnonaloista koostuva Hinku-työryhmä, jonka velvoitteisiin sisältyy Kiteen kaupungille laadittavan ilmastosuunnitelman laadinta ja toteutus, siihen sisältyvien toimenpiteiden vuosittainen tarkastelu, ilmastotyöhön liittyvän viestintä sekä ilmastotyön huomiointi talousarvion laadinnan yhteydessä erilaisten päästöjä vähentävien investointien suunnitelmilla. Hinku-työryhmä on laatinut Kiteen kaupungin ilmastosuunnitelman yhteistyössä Ilmastokestävä Pohjois-Karjala 2030 -hankkeen kanssa.

Kiteen ilmastosuunnitelma asettaa tavoitteet ja konkreettiset toimenpiteet kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. Hinku-kuntana Kitee on sitoutunut tavoittelemaan 80 prosentin päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Ilmastosuunnitelmassa otetaan huomioon nykyiset toimenpiteet sekä investoinnit aina vuoteen 2029 saakka.

Kiteen ilmastotyön perustan muodostavat kuusi painopistealuetta, joiden pohjalta määritellään ilmastotyön tavoitteet ja toimenpiteet:

1. Ilmastokestävä maankäyttösektori (12 toimenpidettä)
2. Uusiutuvan energian lisääminen energiantuotannossa ja -käytössä (5 toimenpidettä)
3. Rakennusten ja rakentamisen energiatehokkuus ja vähäpäästöisyys (5 kpl)
4. Kestävä liikenne ja logistiikka (9 kpl)
5. Kiertotalouden ja materiaalkiertojen edistäminen (6 kpl)
6. Ilmastotietoisuuden lisääminen ja ilmastotekoihin kannustaminen (6 kpl)

Vuonna 2007 Kiteen kokonaispäästöt olivat 151,9 kt CO₂e. Seurantavuonna 2022 kokonaispäästöt olivat 89,5 kt CO₂e, eli Kiteen kasvihuonekaasupäästöt ovat vuoteen 2022 mennessä laskeneet 41,1 %. Kiteen kokonaispäästökehitys on hieman positiivisempi kuin Pohjois-Karjalan keskiarvo 38,7 %. Kansallisesti päästöt ovat laskeneet 38,0 %.

Realistisessa tavoiteskenaariossa, jossa on huomioitu ilmastosuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden avulla saavutettavat päästövähennykset sekä päästöhyvitykset, Kiteen kaupungin päästöt

laskisivat vuoteen 2030 mennessä 65,5 % vuoden 2007 tasosta. Päästöjä saadaan laskettua erityisesti rakennussektorilla.

Kiteen ilmastosuunnitelman päivitys tapahtuu valtuustokausittain neljän vuoden välein, seuraavan kerran vuonna 2029. Kaupunginvaltuusto hyväksyy ilmastosuunnitelman ja seuraa ohjelman toteuttamista. Päivitystyöllä mahdollistetaan suunnitelman sopeutuminen uusiin päästötietoihin, uuteen tutkimustietoon sekä muuttuviin olosuhteisiin.

Ilmastosuunnitelman päätavoitteiden arviointi toteutetaan kahden vuoden välein. Seurannassa arvioidaan ilmastotyön onnistumista ja tavoitteiden saavuttamista asetettujen mittareiden avulla. Kasvihuonekaasupäästöjen kehitys ja tavoiteskenaario päivitetään samassa syklissä kahden vuoden välein.

Toimenpidesuunnitelmaa päivitetään ja toteutumista seurataan kunnan talouden ja toiminnan suunnittelun yhteydessä vuosittain. Toimenpidesuunnitelman vuosittaista päivittämistä koordinoi Hinku-työryhmä ja vuoden 2025 aikana on tarkoitus ottaa käyttöön ilmastosuunnitelman seuranta- ja koordinointityökalu Ilmastopolku. Jokaiselle toimenpiteelle on nimetty vastuutaho, joka vastaa toimenpiteen raportoinnista. Raportti toimitetaan kaupunginhallitukselle ja- valtuustolle ja julkaistaan kaupunkilaisten, yritysten ja vapaa-ajan asukkaiden saataville.

Liitteenä ilmastosuunnitelma.

Valmistelija: elinkeinopäällikkö Risto Hiltunen puh. 050 303 1313, risto.hiltunen@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se hyväksyy Kiteen kaupungin ilmastosuunnitelman v. 2025-2029.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkintä: elinkeinopäällikkö Risto Hiltunen ja maankäyttöpäällikkö Antti Juntunen olivat läsnä keskustelun aikana, eivät osallistuneet päätöksentekoon.

Kaupunginvaltuusto 10.03.2025 § 11

Päätösehdotus Kaupunginvaltuusto hyväksyy Kiteen kaupungin ilmastosuunnitelman v. 2025-2029.

Päätös Keskustelun aikana Marko Koskinen esitti, että "suunnitelma palautetaan valmisteluun ja se valmistellaan uudelleen ilmastolain uudelleen käsittelyn jälkeen niin, ettei se sisällä lakia, asetuksia ja säännöksiä kireämpiä vaatimuksia". Sini Ikonen, Juha Lintumäki, Birgitta Muukkonen, Osmo Pirhonen ja Emmi Hakulinen kannattivat esitystä.

Koska keskustelun aikana oli esitetty asian palauttamista valmisteluun ja esitystä oli kannatettu, esityksestä oli tehtävä päätös ennen kuin asian

käsittelyä voitiin jatkaa. Puheenjohtaja päätti, että asiasta suoritetaan nimenhuutoäänestys. Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, vastaavat "JAA" ja ne, jotka kannattavat asian palauttamista uudelleen valmisteluun vastaavat "EI".

"JAA"-ääniä annettiin 7 ja "EI"-ääniä annettiin 28. Äänestyksen tuloksena asian käsittelyä ei voitu jatkaa, vaan valtuusto päätti palauttaa asian valmisteluun Marko Koskisen esityksen mukaisesti.

Äänestyspöytäkirja on pöytäkirjan liitteenä.

Merkintä: Matti Kosonen saapui kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 18:06 ja osallistui päätöksentekoon.

Merkintä: Elinkeinopäällikkö Risto Hiltunen ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton ilmastokoordinaattori Sanni Penttinen olivat paikalla asian käsittelyn ajan klo 18:02-18:55, mutta eivät osallistuneet päätöksentekoon.

Merkintä: Kokouksessa pidettiin tauko klo 18:39-18:46. Tauon jälkeen puheenjohtaja totesi paikallaolijat, kaikki valtuutetut olivat paikalla kokouksessa.

55/00.02.01.00.00/2025

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 361

Kiteen kaupungin Hinku-työryhmä on kokoontunut 16.5.2025 ja valmistellut Kiteen kaupungin ilmastosuunnitelmaan 2025-2029 tarvittavat päivitykset ja valtuustokokouksessa 10.3.2025 toivotut muutokset. Kiteen kaupungin ilmastosuunnitelman muutokset esiteltiin Kiteen kaupungin valtuuston iltakoulussa 20.10.2025.

Hinku-työryhmä painottaa, että ilmastosuunnitelma on strateginen suunnitelma, ei sitova asiakirja. Se kokoaa yhteen kaupungin nykyiset ja suunnitellut toimenpiteet, joilla edistetään ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista. Suunnitelma toimii ohjaavana työkaluna ja antaa kokonaiskuvan kaupungin ilmastotyöstä.

Jokaisen toimenpiteen toteuttaminen arvioidaan erikseen ennen päätöksentekoa. Mahdolliset investointia tai resursseja vaativat toimenpiteet käsitellään normaalin päätöksentekoprosessin mukaisesti ja sisällytetään tarvittaessa kaupungin talousarvioon.

Suunnitelmassa esitellyt toimet ovat pääosin sellaisia, jotka kaupunki toteuttaa jo nyt osana tavanomaista toimintaa. Ilmastosuunnitelma kokoaa nämä toimet yhdeksi kokonaisuudeksi, mikä vahvistaa niiden yhteyttä kaupungin ilmastotavoitteisiin ja Hinku-verkoston jäsenyyden mukaisiin päästövähennystavoitteisiin.

Suunnitelman alkuun on sivulle 5 tehty taulukko Hinku-verkoston kriteereistä sekä työryhmän ja yhteyshenkilön vastuista. Sivulle 7 on päivitetty tuoreimmat tiedot Suomen ympäristökeskuksen päästötiedoista. Sivulle 14 on lisätty maininta Kiteen kaupungin juuri hyväksytystä metsästrategiasta. Sivulla 16 on kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen liittyviä toimenpiteitä pehmennetty ja kirjoitettu pyritään muotoon.

Sivulle 18 on korjattu Puhoksen maakunnan ensimmäisen teollisen mittakaavan aurinkovoimalan kapasiteetti oikealla luvulla (6 MW). Samalla sivulla on todettu Kiteen Lämmön tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutuvan jo tänä päivänä ja tavoitteena olevan niiden nykyisen tason säilyttäminen. Sivun 19 toimenpidetaulukosta on poistettu uusiutuvan sähkön hankkimiseen liittyvä toimenpide, koska uusi sähkösopimus on jo kilpailutettu ja valinta tehty. Sopimus mahdollistaa myös uusiutuvan energian käytön. Sivulla 27 on toimenpide Kunnan järjestämään jätteenkeräilyyn siirtyminen muokattu muotoon ”Jätteenkeräilyn järjestämistapojen arviointi”.

Valmistelija: elinkeinopäällikkö Risto Hiltunen puh. 050 303 1313, risto.hiltunen@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan Kiteen kaupungin ilmastosuunnitelman vuosille 2025–2029.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.